

Mini-klucz do oznaczania gatunków drzew i krzewów

Instrukcja:

Klucz składa się ze stopniowego opisu cech badanej rośliny. Gdy dana cecha nie pasuje przejdź do kolejnej, będącej jej alternatywą.

A. Drzewo lub krzew iglasty → Z

lub

B. Drzewo lub krzew liściasty → C

Z1. Igły pojedynczo na pędzie → Y

Z2. Igły zebrane w pęczki po dwa lub więcej, przynajmniej na części pędu → X

Y1. Igły płaskie, tępe, z białym paskiem na spodniej stronie, szyszki stojące.....**Jodła pospolita**Y2. Igły w przekroju okrągłe lub kanciaste, kłujące, szyszki zwisające.....**Świerk pospolity**X1. Igły dość sztywne, zebrane po dwie, zimozielone.....**Sosna zwyczajna**X2. Igły miękkie, zebrane w pęczki na starszych pędach, opadające na zimę.....**Modrzew europejski**

C. Liście ułożone naprzeciw siebie → C1

C1. Liście pojedyncze → C3

C3. Liście zwykle 5-klapowe, skrzydlaki (owoce) zrośnięte pod kątem ostrym.....**Klon jawor**C4. Liście eliptyczne, owoce mięsiste, czarne, krzew.....**Suchodrzew czarny**

C2. Liście złożone → C5

C5. Liście drobne, lancetowate, drobno piłkowane, skrzydlaki w gęstych wiechach, drzewo.....**Jesion wyniosły**C6. Liście eliptyczne, grubo ostro piłkowane, liczne mięsiste owoce zebrane w baldachogrona.....**Bez czarny**

D. Liście naprzemianległe lub skrętoległe → D0

D1. Liście złożone → U1

U1. Liście wąskoeliptyczne, u nasady całobrzegie, potem piłkowane, owoce czerwonepomarańczowe.....**Jarząb pospolity (Jarzębina)**

D2. Liście pojedyncze → D3

D3. Brzeg blaszki całobrzegi lub falisty → E1

E1. Liście w zarysie eliptyczne, kora jasnoszara, gładka, pączki z łuskami, szpiczaste.....**Buk zwyczajny**E2. Liście w zarysie odwrotnie jajowate, owoce mięsiste, zielone, czerwone lub czarne; pączki bez łusek.....**Kruszyna pospolita**E3. Liście pierzasto-klapowane, wierzchołki kłap tępe, owoce – „żołędzie” osadzone na szypułkach..... **Dąb szypułkowy**

D4. Brzeg ząbkowany lub piłkowany → F1

F1. Liście kłapowane → F5

F5. Liście drobne, pędy cierniste, mięsiste owoce barwy zielonej, owłosione, wyrastają zwykle pojedynczo.....**Agrest**F6. Liście dość duże, pędy bez cierni, owoce nagie, czerwone, wyrastają w gronach po kilka(naście) sztuk.....**Porzecza**

- F2. Liście nie są klapowane → F3
- F3. Blaszka liściowa w wyrażnie dłuższa niż szersza → K1
- K1. Pączki okryte wieloma łuskami → L1
- L1. Podstawa liścia asymetryczna → M1.
- M1. Liście szorstkie.....**Wiąz górski**
- M2. Wierzch liścia gładki.....**Wiąz polny**
- L2. Podstawa liścia symetryczna → N1
- N1. Pączki okryte trzema łuskami, na wyraźnym trzonku → O
- O1. Liście z wciętych wierzchołkiem, liczne szyszkowate owocostany.....**Olsza czarna**
- O2. Liście z krótkim zastrzonym wierzchołkiem, liczne szyszkowate owocostany.....**Olsza szara**
- N2. Pączki okryte większą ilością łusek, bez trzonka → P
- P1. Kora brązowa, łuszcząca się. Owoce kuliste, żółte, czerwone lub prawie czarne.....**Czereśnia ptasia**
- P2. Kora szara, falista. Owoce – orzeszki w 3-klapowej okrywie zebrane w kłosa.....**Grab pospolity**
- K2. Pączki okryte jedną łuską → K3
- K3. Liście eliptyczne → K5
- K5. Dolna strona miętko owłosiona, krzew lub drzewo.....**Wierzba iwa**
- K6. Dolna strona naga, włoski tylko na nerwach, młode pędy i liście czerwonawe, krzew.....**Wierzba śląska**
- K4. Liście bardzo wąskie, lancetowate → K7
- K7. Liście po obu stronach srebrzysto owłosione, duży krzew lub drzewo.....**Wierzba biała**
- K8. Liście nagie, pędy głośno trzaskające przy odłamywaniu, duży krzew lub drzewo.....**Wierzba krucha**
- K9. Liście delikatnie omszone od spodu, ale bez połysku, krzew lub małe drzewo.....**Wierzba siwa**
- K10. Liście delikatnie omszone od spodu, z połyskiem, górna strona naga, krzew.....**Wierzba wiciowa**
- K11. Liście matowe, spodem niebieskawe, blaszka liściowa najszersza bliżej wierzchołka..**Wierzba purpurowa**
- F4. Blaszka liściowa w przybliżeniu tak długa jak szeroka → G1
- G1. Liście z zarysie okrągłe, brzeg grubo ząbkowany, wierzch blaszki matowy..... **Topola osika**
- G2. Liście w zarysie trójkątne, romboidalne lub sercowate → H
- H. Blaszka liściowa trójkątna lub romboidalna → H1
- H1. Kora biała na znacznej części pnia, gałęzie zwisające przynajmniej w części korony..... **Brzoza brodawkowata**
- H2. Kora szara, gładka w koronie, liście większe, ogonek spłaszczony.....**Topola czarna**
- J. Blaszka liściowa o sercowatej nasadzie → J1
- J0. Krzew, ogonek krótki, owoce – „orzechy laskowe” w twardej owocni.....**Leszczyna pospolita**
- J1. W kątach nerwów na spodniej stronie liści białe włoski, kwiatostany na pędach poniżej liści...**Lipa szerokolistna**
- J2. Włoski w kątach nerwów brązowawe, kwiatostany przewieszają się pomiędzy liście.....**Lipa drobnolistna**